

Χαλκίδα 23 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2018

Αρ. Πρωτ.: 17510/1577

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΠΟΙΟΤ. & ΦΥΤΟΪΓΤΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΑΧ.Δ/ΝΣΗ: Νομαρχιακό Μέγαρο Λ.Χαϊνά 93
ΧΑΛΚΙΔΑ τκ 34100
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Κωνσταντίνος Τζελάς
ΤΗΛ 22213 53920
FAX 22213 53955
e-mail: tzelas.k@naevias.gr

ΠΡΟΣ

1. Οινοποιητικούς & Αγροτικούς Συν/σμούς (με την παράκληση να ενημερώσουν τα μέλη τους) Έδρες τους.
2. ΕΔΑΣ Ευβοίας & Παραρτήματα αυτής Έδρες τους.
3. Καταστήματα Γεωργικών Φαρμάκων ΠΕ Ευβοίας. Έδρες τους.
4. Δήμους Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας Έδρες τους.
5. Τμήματα Αγροτικής Οικονομίας Αλιβερίου, Ιστιαίας, Καρύστου. Έδρες τους.
6. Γραφείο Τύπου Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας

ΚΟΙΝ.: 1. Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη κ. Φ.Σπανού
Ενταύθα
2. Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Γενική Διεύθυνση
Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας &
Κτηνιατρικής
Υπ' όψιν Γενικού Διευθυντή κ. Τσελά
Υψηλάντη 1
TK 35100
Λ Α Μ Τ Α

ΘΕΜΑ: «Κλάδεμα και μυκητολογικές ασθένειες ξύλου στο αμπέλι 2018

»

Οι μυκητολογικές ασθένειες ξύλου στο αμπέλι αποτελούν ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα και είναι υπεύθυνες για τη μείωση της παραγωγικότητας και την υποβάθμιση των προϊόντων που σε συνδυασμό με τις χαμηλές τιμές και το υψηλό κόστος παραγωγής αποθαρρύνουν τον παραγωγό για ορθολογική καλλιέργεια οδηγώντας τον αμπελώνα σε παρακμή.

Οι ασθένειες αυτές είναι:

1. **ΙΣΚΑ:** Είναι από τις πιο σοβαρές ασθένειες του αμπελιού και οφείλεται σε σύμπλοκο μυκήτων (*Fomitiporia* spp., *Phaemoniella* spp κλπ), που προσβάλλει το ξύλο των πρέμων. Η ασθένεια εμφανίζεται σε μεγάλης ηλικίας αμπελώνες, αλλά τα τελευταία χρόνια έχει διαπιστωθεί και σε νεαρούς αμπελώνες.
Η μόλυνση γίνεται συνήθως από πληγές που προκαλούνται από διάφορα αίτια (μεγάλες τομές κλαδέματος, έντονοι παγετοί, μηχανικές ζημιές στον κορμό και το ριζικό σύστημα κλπ).
Καθοριστικό σύμπτωμα στο κλάδεμα κιτρινόλευκος μεταχρωματισμός του ξύλου στο κέντρο της τομής που είναι μαλακό, σπογγώδες και εύθρυπτο. Το καλοκαίρι τα συμπτώματα που παρατηρούνται στα φύλλα είναι μεσονεύριες χλωρώσεις που στη συνέχεια ξηραίνονται. Σε έντονη προσβολή έχουμε ξηράνσεις κληματίδων.
2. **ΕΥΤΥΠΩΣΗ:** Στο κλάδεμα παρατηρούνται καστανοί πλευρικοί μεταχρωματισμοί σε σχήμα ημι κυκλίου. Το καλοκαίρι καχεκτική βλάστηση, κίτρινα παραμορφωμένα φύλλα, κοντά μεσογονάτια διαστήματα, αραιοραγία στα σταφύλια. Επίσης την άνοιξη δεν βλαστάνουν όλα τα μάτια.
3. **ΦΟΜΩΣΗ:** Προσβάλλει τη βάση της κληματίδας. Στο σημείο αυτό δημιουργείται ένα μαύρο δακτυλίδι από τη συνένωση μικρών μαύρων στιγμάτων και αργότερα αποξηραίνεται η κληματίδα μαζί με τα σταφύλια.
4. **ΒΟΠΡΥΟΣΦΑΙΡΙΔΗ** Γνωστή ως **black dead arm** στη ξένη βιβλιογραφία. Ταυτοποιήθηκε το περασμένο καλοκαίρι από το ΜΦΙ σε δείγμα κληματίδων που είχαμε αποστείλει. Τα συμπτώματα τόσο στο ξύλο όσο στους βλαστούς και τα φύλλα είναι τα ίδια με αυτά που

παρατηρούνται και για τις άλλες ασθένειες ξύλου. Υπεύθυνος είναι ο φυτοπαθογόνος μύκητας *Botryosphaeria dothidea*. Η εισόδος του μύκητα γίνεται από πληγές που προέρχονται από διάφορες αιτίες με πιο συχνή πύλη εισόδου τις πληγές από το κλάδεμα. Δεν υπάρχουν αποτελεσματικά θεραπευτικά μέτρα για την αντιμετώπιση της ασθένειας, ενώ στη χώρα μας δεν υπάρχουν φυτοφάρμακα που να έχουν έγκριση για το αμπέλι για την αντιμετώπιση της ασθένειας. Ισχύουν επομένως μόνο τα καλλιεργητικά μέτρα που συνιστώνται για τις άλλες ασθένειες ξύλου.

Για την αντιμετώπιση της Ίσκας και της Ευτυπίωσης δεν υπάρχουν αποτελεσματικά θεραπευτικά μέσα και επειδή οι πιο πάνω ασθένειες συνδέονται άμεσα με το κλάδεμα γιατί μπορεί να μειώσουν το αρχικό μόλυσμα και βοηθούν στη μη επέκτασή του σε άλλα υγιή κούτσουρα, για τους λόγους αυτούς συνιστάται:

1. Ο εντοπισμός και το σημάδεμα των φυτών με συμπτώματα το καλοκαίρι, τα οποία κλαδεύονται στο τέλος για να μη μεταφερθεί μόλυσμα στα υγιή φυτά με τα εργαλεία του κλαδέματος.
2. Βραχίονες και κληματίδες προσβεβλημένες αφαιρούνται επιμελημένα μέχρι το υγιές ξύλο και καίγονται. Επίσης τα κούτσουρα ξεριζώνονται και καίγονται.
3. Το κλάδεμα γίνεται όσο το δυνατό πιο όψιμα (τέλος χειμώνα- αρχές άνοιξης) με ήπιο και ξηρό καιρό. Ο βροχερός καιρός ευνοεί ιδιαίτερα τις μολύνσεις.
4. Αποφεύγουμε τις μεγάλες τομές και όταν αυτό δεν είναι δυνατό επαλείφουμε με πάστα χαλκούχου μυκητοκτόνου.
5. Απολύμανση των κλαδευτικών εργαλείων πολλές φορές την ημέρα με οινόπνευμα και πυκνό διάλυμα Θ. χαλκού και ψέκασμα των φυτών αμέσως μετά το κλάδεμα, στην περίοδο του ληθάργου με βορδιγάλειο πολτό (3-5%).
6. Φροντίζουμε να συμπληρώνουμε τα κενά με καταβολάδες.
7. Αποφυγή λήψης εμβολίων από μολυσμένους αμπελώνες.
8. Στην περίπτωση της Ίσκας και στα αρχικά στάδια της προσβολής, σχίζουμε τον κορμό και τοποθετούμε πέτρα ώστε να εκτεθεί το μόλυσμα στον αέρα και τον ήλιο και με αυτό τον τρόπο παρατείνουμε τη ζωή του πρέμνου για μερικά έτη ακόμη επειδή ο μύκητας της Ίσκας αδρανοποιείται στον ήλιο και τον αέρα.
9. Επέμβαση λίγο πριν φουσκώσουν τα μάτια με βρέξιμο θειάφι 1% με ευεργετική δράση κατά του Ωΐδιου της Φόμοψης και των ακάρεων (ερίνωση).
- 10. Κατά την εγκατάσταση του αμπελώνα χρησιμοποίηση υγιούς πολλαπλασιαστικού υλικού. Τα φυτά συνοδεύονται απαραίτητα από ΦΥΤΟΥΓΕΙ ΟΝΟΜ ΚΟΔΙ ΑΒΑΘΗΡΙΟ ειδικά τη περίοδο αυτή που το βακτήριο της Ξυλέλα (*Xylella fastidiosa*) βρίσκεται σε έξαρση**

Για να είναι αποτελεσματικά τα πιο πάνω καλλιεργητικά μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης των ασθενειών (Ίσκας και Ευτυπίωσης) και τη μείωση των επιπτώσεων στη παραγωγή πρέπει να εφαρμόζονται σωστά από όλους τους παραγωγούς μιας περιοχής.

**Ο
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ**

Αντ. Πανούσης